

YALOVA ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ DERGİSİ
YALOVA UNIVERSITY JOURNAL OF SPORTS SCIENCES

CİLT: 2 SAYI: 1 YIL: 2023

GELİŞ TARİHİ(RECEIVED): 12.02.2023

KABUL TARİHİ(ACEPTED): 21.03.2023

YAYIN TARİHİ(PUBLISHED): 27.03.2023

Kadına Yönelik Fiziksel Şiddette Yaşananların Video İçerik Analizi ile Tespiti

¹Musa Uyar

¹Milli Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu, Beden Eğitimi ve Spor Bölüm Başkanlığı, Ankara/Türkiye

<https://orcid.org/0000-0002-9795-0947>

ORJİNAL MAKALE

Özet

Kadınlar fiziksel şiddet anında kendilerini koruyabilmek için çeşitli dövüş sporları eğitimlerine katılmaktadırlar. Kadınlara verilen bu dövüş sporları eğitimlerinin daha işlevsel olabilmesi için fiziksel şiddet anında yaşananları detaylı şekilde anlamak gerekmektedir. Bu amaçla YouTube.com'da yer alan, 2005-2023 yılları arasında kadına fiziksel şiddetin olduğu 71 adet videoyu video içerik analizi yöntemi ile ele alarak kadına fiziksel şiddette yaşananları sistematik bir şekilde ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Videolar seçildikten sonra beden eğitimi ve spor bölümünden 3 öğretim elemanı ile 18 video (örneklem \cong %25'i) incelenerek, 12 kategori ve 51 koddan oluşan kodlama cetveli fikir birliği ile oluşturulmuştur. Oluşturulan kodlama cetvelinin güvenilirliği için beden eğitimi ve spor bölümünden alanında uzman 2 farklı öğretim elemanın 18 videoya kodlama yapmaları istenmiştir. Miles ve Huberman'ın (1994) uzlaşma güvenilirliği formülü ile hesaplama yapılmış ve kodlayıcıların %88.3 oranında uyum sağladıkları görülmüştür. Tüm veriler Microsoft Excel programı ile toplandıktan sonra, SPSS 26.0 versiyonunda yüzde ve frekans değer hesapları yapılmıştır. Sonuç olarak bulgularımızda kadınlara uygulanan fiziksel şiddet sırasında; ortalama saldırı süresi, ortalama kaç saldırı olduğu, kadının ne oranda yere düştüğü, kadının verdiği tepkiler, saldırının sonlanış şekli, uygulanan saldırıların tipleri ve saldırıların oranları verilerek, başlıca uygulanan 23 saldırı resimler ile tasvir edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Dövüş Sporları, Kadının Fiziksel Öz Savunması, Kadına Şiddet, Fiziksel Şiddet

Identification of the Incidents of Physical Violence Against Women by Video Content Analysis

Abstract

Women participate in various martial arts training to protect themselves in the event of physical violence. For these martial arts training given to women to be more functional, it is necessary to understand what happened during physical violence. For this purpose, it aims to systematically reveal the incidents of physical violence against women by analyzing 71 videos of physical violence against women between 2005 to 2023 on YouTube.com using the video content analysis method. After selecting the videos, 18 ($\cong 25\%$ of the sample) were examined with three academics from the physical education and sports departments. A coding scale consisting of 12 categories and 51 codes was formed by consensus. For the coding scale's reliability created, two academics from the physical education and sports department who are experts in their areas were asked to code 18 videos. The calculation was made with the consensus reliability formula of Miles and Huberman (1994), and it was seen that the coders agreed at a rate of 88.3%. After all, data were collected with Microsoft Excel, and percentage and frequency value accounts calculations were made in SPSS 26.0 version. As a result, in our findings, giving the average time duration, the average number of attacks, what percentage the woman fell, the reaction of the woman, the way the attack ended, the types of attacks, and the rates of attacks during the physical violence against women, 23 primary attacks are depicted with pictures.

Keywords: *Martial Arts, Physical Self-Defense of Woman, Violence against Women, Physical Violence*

Giriş

Şiddet kavramı, ölçülmesi, tanımlanması oldukça zor ve kompleks bir kavramdır (R. Zakar, Zakar, Mikolajczyk ve Kraemer, 2013). Günümüzde, dünyamız ve ülkemiz için önemli bir konu olan şiddet kavramını Dünya Sağlık Örgütü; ölüme, yaralanmaya, psikolojik veya gelişimsel bozukluğa sebep olacak, kişinin bir gruba, kendisine veya kişiler arası yaptığı eylemlerin tümü şeklinde tanımlamıştır (WHO, 2004). Kişiler arası şiddet dünyamızda hep var olmuştur ve hiçbir toplum bu şiddetten kendini tamamen soyutlayamamıştır (Walker, 2001).

Kişiler arası şiddetin en kötü hallerinden birisi ise kadına şiddettir. Kadına şiddet kavramı; fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik gibi birçok istismarı içerir. Bu istismarlardan kadın için en yıkıcı olanı ise şüphesiz fiziksel şiddettir. Kadınlar ve erkekler arasında cinsiyetlerinin getirisi olarak fiziksel ve fizyolojik birtakım farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıklardan; kemik yoğunluğu, kas yoğunluğu, kuvvet, aerobik ve anaerobik güç gibi kimi özelliklerde erkek ile kadının farklılaşması fiziksel şiddet konusunda kadınların aleyhine olmaktadır (Koç ve Yüksel,2003). Bu yüzden kadına erkek tarafından uygulanan fiziksel şiddet kadın için çok daha yıkıcı sonuçlar doğurabilir. Kadınlara yapılan fiziksel şiddet genellikle; tekmeleme, tokat atma, yumruk atma, boğma gibi şekillerde gerçekleşmektedir (Krantz ve Garcia-Moreno, 2005).

Kadına yapılan fiziksel şiddet tüm dünya ülkelerinin ortak sorunu olmakla beraber, ülkemiz içinde çözülmesi gereken en önemli problemlerdendir. Ülkemizde her 10 kadından yaklaşık 4'ü hayatında en az bir kere partneri veya eşi tarafından fiziksel şiddete maruz kalmıştır (Yüksel Kaptanoğlu, Çavlin ve Akadlı Ergöçmen, 2015). Yine bu oranları destekler nitelikte Altınay ve Arat (2008), her üç kadından birinin fiziksel şiddete maruz kaldığını bildirmişlerdir. Ayrıca, bu oranlarda yaşanan kadına yönelik fiziksel şiddet; yaş, eğitim durumu, sosyo-ekonomik durum fark etmeksizin tüm kesimlerde görülmektedir (Tel, Kocataş, Güler, Tel Aydın ve Akgül Gündoğdu, 2019; Altun, 2006).

Bu şiddetin temelinde kadının ikinci sınıf insan olarak görülmesi ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği yatmaktadır (Heise, Ellsberg ve Gottemoeller, 1999). Toplumsal cinsiyet kavramı (gender) ilk defa Ann Oakley (1972) tarafından biyolojik cinsiyetten (sex) ayrı bir kavram olarak sunulmuştur (Vatandaş, 2007). Sonrasında ise kadına yönelik fiziksel şiddetin toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir parçası olduğu tezi, 1970-1980 yıllarında radikal feministlerce ortaya atılmıştır (Hollander, 2016). O dönemlerden günümüze kadar evrimselleşerek gelen bu düşünce gerek dünyada (WHO, 2018; Michau, Horn, Bank, Dutt ve Zimmerman, 2015; Wall, 2014)

gerekse ülkemizde (Bükecik ve Özkan, 2018; Başar ve Demirci, 2015; Altınay ve Arat, 2008) hâlâ kadına fiziksel şiddetin en önemli nedeni olarak görülmektedir.

Kadına yönelik fiziksel şiddet, uzun yıllar toplumsal cinsiyetin merkezinde neden-sonuç ilişkisiyle ele alınırken, günümüzde birçok farklı disiplinin ortak çalışma konusudur. Bu disiplinlerden bir tanesi de spordur.

Kadınlar profesyonel ve hobi maksatlı sporun haricinde; kick boks, wing chun, aikido, judo gibi birçok farklı dövüş sporunu kendilerini koruma maksadı ile öğrenmektedirler. Dövüş sporlarının, kadınların birçok farklı yönden gelişimine olumlu katkı sağladığı bilinmektedir (Uyar ve Cihan, 2022). Bu gelişimlerin haricinde dövüş sporları ile kadınlar, fiziksel şiddet anında uğrayacakları fiziksel zararı en aza indirebilmektedirler.

Ülkemiz literatüründe birçok farklı alan kadına fiziksel şiddet konusunda çalışmalar yapmaktadır. Ancak bu çalışmalar genellikle fiziksel şiddete uğrayan kadınların veya şiddeti uygulayan erkeklerin; evlilik yaşları (Şahin, Yetim ve Öyekçin, 2012), evlilik süreleri (Köşgeroğlu, Ünsal, Türe, Çulha ve Öz, 2016; Altun, 2006), evlenme biçimleri (Bilgin Şahin ve Erbay Dünder, 2017; Köşgeroğlu, Ünsal, Türe, Çulha ve Öz, 2016), evlilik sayıları (Kumcağız, Aydın, Talay, Gürkan ve Kinsiz, 2018; Bilgin Şahin ve Erbay Dünder, 2017) ve çocuk durumu (Altıparmak, 2019; Altun, 2006) gibi genel şiddet öykülerini analiz etmektedirler.

Literatürde, kadınların fiziksel şiddete karşı aldıkları dövüş sporları veya öz savunma eğitimlerinin işlevselliğini ölçen ve içeriğini revize edebilecek bir çalışmanın olmadığı görülmektedir. Kadına fiziksel şiddetin nasıl başladığı, şiddet anında nelerin yaşandığı, hangi saldırıların yapıldığı, nasıl sonlandığı, kaç saniye sürdüğü ve kaç saldırı yapıldığı gibi fiziksel şiddet derinlemesine inceleyen bu çalışmanın, kadına fiziksel şiddet teması ile dövüş sporları temalarının birlikte ele alındığı yeni çalışmaların önünü açabileceği düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırmada, nitel araştırmalar içerisinde sık başvurulan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yöntemi; bir metinde bulunan parametreleri ölçmek için yapılan, sistemli, yansız ve sayısal analizlerdir (Wimmer ve Dominick, 2013). Genellikle görsel veya yazılı verileri analiz etmede kullanılmaktadır. İçerik analizinde amaç, birbirlerine benzer verileri belirli kategoriler ve kavramlar etrafında bir araya getirerek anlaşılabilir hale getirmektir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, ülkemizde sık kullanılan video paylaşım platformu olan Youtube'da yer alan kadına fiziksel şiddet içeren videoların içeriklerini analiz ederek, fiziksel şiddet anında yaşananları ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda oluşturulan toplam 12 araştırma sorularına yanıt aranmaktadır.

Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini; dünyada ve ülkemizde popüler olan video paylaşım platformu Youtube'da (www.youtube.com) yer alan tüm kadına şiddet videoları oluştururken, örneklemini ise Türkiye'de yaşanmış kadına fiziksel şiddeti içeren 71 video oluşturmaktadır.

Araştırmaya Dâhil Edilen Videoların Seçilmesi

Videolar seçilirken herhangi bir ses özelliği ve süre sınırı aranmazken, video seçiminde başlıca: fiziksel şiddetin Türkiye'de gerçekleşmiş olması, fiziksel şiddetin ilk başladığı andan sonlandığı ana kadar videonun kesintisiz şekilde yer alması, ateşli silahlar kullanılmaması, kadına fiziksel bir şiddet içermesi ve bu şiddetin yalnızca erkek tarafından yapılması kriteri aranmıştır.

Youtube'un kurulduğu 2005 yılı ile 2023 yılı arasındaki 18 yıllık tüm zaman aralığında "Kadına Şiddet", "Kadına Saldırı" ve "Kadına Fiziksel Saldırı" anahtar kelimeleri ile aramalar yapılmıştır. Youtube uygulaması bazı videoların şiddet içerdiğini algıladıktan sonra uygulamadan kaldırabildiği için daha fazla sayıda videoya ulaşabilmek adına, 10 gün ara ile 3 defa daha güncel yüklenen videolar anahtar kelimelerle taranmıştır. Yapılan aramalar sonucunda konuyla alakalı toplamda 211 videoya ulaşılmıştır. Ulaşılan videoların neredeyse tamamının 2016-2023 yılları arasındaki son 6 yıllık zaman aralığında yüklendiği görülmüştür. Bu videolardan; görüntü kalitesi veya yaşanan anların net olmadığı 72 video, tekrar eden 47 video, sosyal sorumluluk ve bilgilendirme amaçlı çekilen 9 video, ülkemiz dışında yaşanan 6 video, kadına başka bir kadın tarafından saldırı yapılan 4 video ve ateşli silah kullanılan 2 video çıkarıldıktan sonra kriterlerimize uyan toplamda 71 video olduğu görülmüştür.

Kategoriler ve Kodlama Cetvelinin Oluşturulması

18 fiziksel şiddet içeren video (örneklemin \cong %25'i), tesadüfi örneklem olarak seçildikten sonra bu videolar beden eğitimi bölümünde görev yapan 3 öğretim elemanı ile detaylı şekilde izlenerek eş zamanlı olarak kategoriler ve kodlar oluşturulmuştur. Örneğin, "Kadın Fiziksel Şiddet Anında Fiziksel Olarak Nasıl Tepki verir?" araştırma sorusunun kategorisi için kodlar oluşturulurken; ilk 7 videoda kadınların vermediği "koşarak kaçmaya

çalışma" tepkisini 8. videoda verdiği görüldükten sonra "Koşarak kaçmaya çalışma" isminde yeni bir kod oluşturularak kategoriye eklenmiştir. Yıldırım (2015), farklı çalışmaların, farklı amaçları için araştırma sorularına göre özgün kodlar ve kodlama çizelgelerinin oluşturulabileceğini belirtmiştir. Bu şekilde videolar izlenerek kategori ve kodlar oluşturulurken, öğretim elemanlarının birbirlerini etkileyip yönlendirmemeleri için videolar her biriyle ayrı zamanlarda incelenmiştir.

Gerekli görülen yakın anlamdaki bazı kodlar, basitleştirme ve anlaşılabilirliği artırma amaçları ile fikir birliğine varılarak birleştirilmiştir. Nitel çalışmaların veri analizlerinde; verilerin düzenlenmesi, azaltılması ve basit ilişki kümeleri altında toplanması işlemleri, analizin doğal bir parçası olmakla beraber aynı zamanda kodlamada yaşanabilecek hata oranını düşürecektir (Baltacı, 2017).

Kategori ve kod oluşturma aşaması sonucunda; 12 araştırma sorusu için 12 farklı kategori ile bu kategorilerin altında toplamda 51 farklı koddan oluşan kodlama cetveli oluşturulmuştur. Kategorilerin ve oluşturulan kodların amaca uygunluğu konusunda her üç öğretim elemanı ile ayrı ayrı fikir birliğine varılmıştır. Bu şekilde fikir birliğine varılması, oluşturulan kategorilerin ve kodların anlaşılabilirliğini göstermektedir. Araştırmada güvenilirliği sağlayabilmenin en önemli ögesi, araştırmacı ve kodlayıcıların oluşturduğu fikir birliğidir (Creswell, 2013).

Kodlama Cetvelinin Güvenirliği

İçerik analizi çalışmalarında kodlama cetvelinin güvenilirliğini genellikle, farklı uzmanların aynı ifadeleri benzer kod veya kategori alanlarına yüksek benzerlikte yerleştirebiliyor olması sağlamaktadır (Yıldırım, 2015). Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için beden eğitimi ve spor bölümünde görev yapan ve aynı zamanda üniversitelerinin çeşitli dövüş sporları takımlarını çalıştıran iki farklı öğretim elemanından kodlama için destek alınmıştır. Bu iki öğretim elemanı, kodlama cetveli oluşturulurken destek alınan öğretim elemanlarından farklı kişilerdir. Öğretim elemanlarından birisi 3. kademe judo, diğeri ise 2. kademe kick boks antrenörüdür. Yıldırım (2015), kodlayıcıların eğitiminin bu aşamada güvenilirlik için önemli bir unsur olduğunu belirtmiştir.

İki öğretim elemanına tesadüfi örneklem ile seçilen 18 fiziksel şiddet içeren video (örneklem $n=25$), farklı zamanlarda izletilerek kodlama cetveline göre kodlama yapmaları istenmiştir. Kodlama işlemi sonrasında, araştırmacı görüş birliği ve görüş ayrılığı olan kodları belirlemiştir. 18 video için kodlayıcıların birbirinden bağımsız yaptıkları kodlamalarda; 1.

kodlayıcı toplam 397, 2. kodlayıcı ise 360 kodlama yapmıştır. Bu kodlamalardan 355 tanesinde görüş birliği olurken, 47 tanesinde görüş ayrılığı olmuştur.

Nitel araştırmalarda kodlayıcılar arası güvenilirliği ölçmek için Miles ve Huberman (1994), aşağıdaki formülü önermektedir:

$$\text{Uzlaşma Güvenirliği Yüzdesi} = \frac{\text{Görüş Birliği}}{(\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı})} * 100$$

Formül uygulandığında: $355 / (355 + 47) * 100 = \%88.3$ oranında kodlayıcıların uzlaştığı görülmüştür. Miles ve Huberman (1994), uzlaşma güvenirliği yüzdesinin $\%70$ 'in üzerinde olması durumunda güvenirliğin yeterli seviyede olduğunu ifade etmiştir. Çalışmamızdaki kodlayıcıların $\%88.3$ oranında uyum sağlamaları güvenirlik için yeterli olarak kabul edilebilir.

Verilerin Analizi

Araştırmacı, 71 videonun tamamını detaylı şekilde izleyerek verileri toplamıştır. Çalışmaya ait verilerin toplanması, düzenlenmesi ve seçimi işlemlerinin tamamında Microsoft Excel programı kullanılmıştır. Veri toplama işlemi bittikten sonra, SPSS 26.0 versiyonunda yüzde ve frekans değer hesapları yapılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bulgularında Türkiye'de yaşanan kadına fiziksel saldırının olduğu, Youtube veri tabanında bulunan 71 videonun analizleri sunulmuştur.

Araştırma Sorusu 1: Kadınlara uygulanan fiziksel saldırılarda, ilk hedef alınan bölgeler ve oranları nedir?

Araştırma Sorusu 2: Kadınlara uygulanan tüm fiziksel saldırılarda, hedef alınan bölgeler ve oranları nelerdir?

Çalışmada bahsedilen "fiziksel saldırı" ifadesi; fiziksel temasın olduğu herhangi bir vuruşu, itiş, çekmeyi vb. ifade etmektedir. 71 adet videoda toplam 351 farklı fiziksel saldırı yapılmış ve "tüm saldırılar" ifadesi ile bu 351 saldırının tamamından bahsedilmiştir. "İlk saldırı" ifadesi ise; kadına uygulanan o anki şiddetin içerisinde yapılan fiziksel temasın olduğu ilk vuruşu, ilk itiş, ilk çekiş vb. ifade etmektedir. Bu "ilk saldırı" ifadesi ile toplam 71 adet videonun her birisinde yaşanan, ilk uygulanan fiziksel şiddeti başlatan 71 olaydan, ilk saldırıdan veya şeklinden bahsedilmektedir.

Tablo 1

Kadınlara uygulanan ilk ve tüm fiziksel saldırılarda saldırı bölgeleri

	İlk Saldırılarda Hedef Alınan Bölge		Tüm Saldırılarda Hedef Alınan Bölgeler	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
Kafa	30	%42.25	152	%43.30
Saç	16	%22.54	82	%23.36
El-kol	11	%15.49	45	%12.82
Karın-gövde	5	%7.04	36	%10.26
Kalça-bacak	5	%7.04	18	%5.13
Boğaz	4	%5.63	18	%5.13
Toplam	71	%100	351	%100

Saldırı şekli fark etmeksizin vücudun bölgelerine göre kategoriler oluşturulmuştur. Vücudun yakın bölgeleri ve aynı zamanda bazı saldırıların birbirine yakın bölgelerine etki etmesi durumlarına göre kimi bölgeler birleştirilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde hem ilk saldırıda hem de tüm saldırılarda en çok hedef alınan bölgenin kafa bölgesi olduğu görülmüştür. Kadına fiziksel şiddette kafa bölgesi, ilk saldırılarda %42.25, tüm saldırılarda %43.30 oranında hedef alınmıştır. Sonrasında en sık saldırılan bölge ise ilk saldırılarda %22.54, toplam saldırılarda %23.36 oranında saç olmuştur. Kadının el-kol bölgesi; ilk saldırılarda %15.49, tüm saldırılarda ise %12.82 oranında hedef alınmıştır.

Kadınların daha az saldırıya uğrayan üç bölgesi ise sırasıyla; karın-gövde, kalça-bacak ve boğaz olmuştur. Karın-gövde bölgesine; ilk saldırılarda %7.04, tüm saldırılarda %10.26 oranında saldırı gerçekleşirken, kalça bacak bölgesine ise ilk saldırılarda %7.04, tüm saldırılarda %5.13 oranında saldırı gerçekleşmiştir. En az saldırılan bölge ise ilk saldırılarda %5.63, tüm saldırılarda %5.13 oranıyla kadının boğaz bölgesi olmuştur.

Araştırma Sorusu 3: Kadınlara uygulanan fiziksel saldırılarda, yapılan ilk saldırının tipleri ve oranları nelerdir?

Araştırma Sorusu 4: Kadınlara uygulanan tüm fiziksel saldırılarda, saldırı tipleri ve oranları nelerdir?

Saldırı biçimi ve saldırının amacı olarak birbirine yakın olan saldırı tipleri ortak gruplarda birleştirilmiştir. Birleştirme yapılırken savunma şekli, saldırırken vücudun kullanılan kısmı ve saldırdığı bölgelerin yakın olmaları durumları göz önüne alınmıştır.

Tablo 2

Kadınlara uygulanan ilk ve tüm fiziksel saldırılarda saldırı tipleri

	İlk Saldırıların Saldırı Tipleri		Tüm Saldırıların Saldırı Tipleri	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
İtme-Çekme	33	46.48	152	43.30
Tokat-Yumruk	25	35.21	105	29.91
Tekme-Diz	7	9.86	51	14.53
Sopa-Bıçak ile Saldırı	4	5.63	41	11.68
Kafa	2	2.82	2	0.57
Toplam	71	%100	351	%100

Tablo 2 incelendiğinde ilk saldırılarda (%46.48) ve tüm saldırılarda (%43.30) en sık kullanılan saldırı tipinin itme-çekme tipi olduğu görülmektedir. En sık yapılan saldırı tiplerinde ikinci olarak tokat-yumruk kullanılmıştır. İlk saldırılarda %35.21 oranında tokat-yumruk kullanılırken tüm saldırılarda bu oranın %29.91 olduğu görülmüştür. Kadına fiziksel saldırıda kullanılan bir diğer saldırı biçimi ise tekme-diz olmuştur. Tekme-diz ile saldırı oranı ilk saldırıda %9.86 iken tüm saldırılardaki oranı %14.53 olmuştur.

Tablo 2'ye baktığımızda daha az gerçekleşen saldırı biçimlerinin ilk saldırılarda; %5.63 oranında sopa-bıçak ile, %2.82 oranında kafa ile gerçekleştiği görülmüştür. Bu saldırı biçimlerinin tüm saldırılardaki oranına baktığımızda ise; sopa-bıçak ile saldırı biçiminin oranının %11.68, kafa ile saldırı biçiminin oranının ise %0.57 olduğu görülmüştür. İlk ve tüm saldırılar içerisinde en az kullanılan saldırı biçiminin kafa vuruşu olduğu görülmektedir.

Araştırma Sorusu 5: Kadınlara uygulanan fiziksel saldırılarda, yapılan ilk saldırılar ve oranları nelerdir?

Araştırma Sorusu 6: Kadınlara uygulanan tüm fiziksel saldırılarda, yapılan saldırılar ve oranları nelerdir?

Saldırıların tasvir edildiği resimlerdeki kişilere bilgilendirme yapıldıktan sonra gönüllü olarak çalışmaya katılmışlardır. Saldırıların daha gerçekçi tasvir edilebilmesi ve herhangi bir sakatlık yaşanmaması amacıyla her iki kişi de profesyonel judo sporcularından seçilmişlerdir.

Tablo 3

Kadınlara ilk ve tüm fiziksel saldırılarda yapılan saldırılar

	İlk Saldırı		Tüm Saldırılar	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
Saldırı 1	13	%18.31	37	%10.54
Saldırı 2	8	%11.27	45	%12.82
Saldırı 3	8	%11.27	37	%10.54
Saldırı 4	8	%11.27	26	%7.41
Saldırı 5	7	%9.86	36	%10.25
Saldırı 6	3	%4.23	29	%8.26
Saldırı 7	3	%4.23	16	%4.56
Saldırı 8	3	%4.23	7	%1.99
Saldırı 9	2	%2.82	14	%3.99
Saldırı 10	2	%2.82	10	%2.85
Saldırı 11	2	%2.82	9	%2.56
Saldırı 12	2	%2.82	5	%1.42
Saldırı 13	2	%2.82	5	%1.42
Saldırı 14	2	%2.82	2	%0.57
Saldırı 15	1	%1.41	12	%3.42
Saldırı 16	1	%1.41	9	%2.56
Saldırı 17	1	%1.41	9	%2.56
Saldırı 18	1	%1.41	3	%0.85
Saldırı 19	1	%1.41	3	%0.85
Saldırı 20	1	%1.41	2	%0.57
Saldırı 21	0	%0	16	%4.56
Saldırı 22	0	%0	6	%1.71
Saldırı 23	0	%0	6	%1.71
Saldırı 24	0	%0	5	%1.42
Saldırı 25	0	%0	2	%0.57
Toplam	71	%100	351	%100

"Saldırı 1" isimli saldırı şekli Şekil 1'de gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; kolunu geriden çıkararak, kolunu bükmeden veya çok az bükerek kadının kafa bölgesine yandan geniş açılı tokat atma şeklinde saldırı yapmaktadır. Bu saldırılar, kadına hayati seviyede fiziksel zarar vermese de, şiddetli acıya, yüzde kalıcı izlere ve yere düşmesine sebep olabilmektedir. Tablo 3 incelendiğinde, kadına fiziksel şiddette, ilk saldırı anında en sık kullanılan saldırı şeklinin %18.31 oranı ile "Saldırı 1" olduğu görülmektedir. Bu saldırı şekli, tüm saldırılar içerisinde ise %10.54 oranı ile en sık kullanılan ikinci saldırı şekli olmuştur.

Şekil 1

“Saldırı 2” isimli saldırı şekli Şekil 2’de gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; kadının saçlarından tek eliyle güçlü bir şekilde tutarak, acı vermek maksadıyla ileri geri sert şekilde sallamaktadır. Bu saldırılarda kadını yere düşürmek gibi bir maksat yokken, genellikle kadınlara tehdit, eziyet ve acı verme amacıyla uygulanmaktadır. İlk saldırılarda en sık kullanılan ikinci saldırı %11.27 oranı ile “Saldırı 2” olurken, tüm saldırılar içerisinde %12.82 oranıyla en sık kullanılan saldırı şekli olmuştur.

Şekil 2

“Saldırı 3” isimli saldırı şekli Şekil 3’te gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; tek eliyle kadının saçlarından güçlü bir şekilde tutarak, kadını düşürmek için yere doğru çeker ve kadını yere düşürür. Saldırganlar bu saldırı şeklini, kadının pozisyonunu değiştirerek istediği farklı bir saldırıyı gerçekleştirebilmek için kullanır. Bu şekilde yapılan saldırılar ilk saldırılarda %11.27 oranında, tüm saldırılarda ise %10.54 oranında kullanılmıştır.

Şekil 3

“Saldırı 4” isimli saldırı Şekil 4’te gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; kadının el bileği veya dirseğinin alt bölgesinden tutarak, kadını tehdit ve korkutma amacıyla ileri geri sallayarak basit fiziksel acı verir. Bu saldırıyla beraber kadını tehdit eden ve istediğini yaptırmaya çalışan saldırgan sonrasında daha şiddetli saldırılar yapabilir. Bu saldırıların, ilk saldırı anında %11.27, tüm saldırıların içerisinde ise %7.41 oranında yaşandığı görülmektedir.

Şekil 4

"Saldırı 5" isimli saldırı Şekil 5'te gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; kolunu geriden bükmeden "kroşe" saldırısına benzer şekilde savurarak yumruğu ile kadının kafasına saldırı yapar. Saldırı 1'e benzer bu saldırıda saldıran kişinin elleri yumruk şeklindedir ve daha ciddi zarar vermek amacıyla kullanılmıştır. Bu saldırı şekli başlıca; kadının bayılmasına, burnunda kırıklar oluşmasına ve yüzde ciddi morluklara sebep olabilir. Tablo 3'e baktığımızda bu saldırı şeklinin ilk saldırılarda %9.86, tüm saldırılarda %10.25 oranında yaşandığı görülmektedir.

Şekil 5

"Saldırı 6" ismi verilen saldırılar bıçak ile yapılan, "Saldırı 15" ismi verilen saldırılar ise sopa ile yapılan tüm saldırıları kapsamaktadır. Bu saldırılar ciddi seviyede yıkıcı saldırılardır. Kadını ağır yaralamaya veya öldürmeye kadar gidebilmektedir. Bu saldırılarda birer fiziksel saldırıdır fakat savunması ve şiddetin sonucunda kadına verdiği hasar bakımından diğer saldırı şekillerinden ciddi şekilde ayrılmaktadır. Dövüş sporlarında veya kendini savunma eğitimlerinde bıçak ve sopaya karşı savunma hareketleri sporcuya en son öğretilmektedir; çünkü yaptığı ufak bir hata ciddi sonuçlar doğurabilir. Bu yüzden sporcunun veya eğitim alan kişinin önce temel teknikleri iyi öğrenmesi ve yaptığı branşta belli bir seviyeye gelmesi istenmektedir. Bıçak ve sopa ile yapılan saldırıların farklı çalışmalarda daha hassas şekilde incelenmesi uygun olacaktır. Bıçak ile kesme, bıçak saplama, sopa ile kafaya vuruş vb. detaylı kategoriler oluşturulmuş; sonrasında bu saldırı şekilleri, içerisinde fazla şiddet barındırdığı için

birer kategori altında toplanmış ve şekillerde resim olarak gösterilmemiştir. Bu saldırıların yalnızca genel istatistiklerinin paylaşılması uygun görülmüştür.

Tablo 3 incelendiğinde, bıçaklı saldırıları ifade eden "Saldırı 6"nın, ilk saldırılarda %4.23, tüm saldırılarda ise %8.26 oranında yaşandığı görülmektedir. Sopa ile yapılan saldırıları ifade eden "Saldırı 15"nin ise ilk saldırılarda %1.41 oranında, tüm saldırılarda %3.42 oranında yaşandığı görülmektedir.

"Saldırı 7" isimli saldırı şekli Şekil 6'da gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; kadının el bileğinden tutarak sıkar ve ona acı vererek bir yere götürmek amacıyla elinden çeker. Saldırı 4'e benzer olmakla birlikte burada saldırganın amacı kadını istediği yöne çekerek zorla götürmektir. Bu saldırı şeklinin amacı genelde kadına ciddi fiziksel zarar vermek olmamakla beraber, kadını istediği yere götüremezse devamında muhtemelen farklı saldırı şekilleri uygulayacaktır. Şekil 6'da gösterilen bu saldırı şekli ilk saldırılarda %4.23, tüm saldırılarda %4.56 oranında yaşanmaktadır.

Şekil 6

"Saldırı 8" isimli saldırı şekli, Şekil 7'de gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; kadının kalçasının alt kısmına ayağın üstü ile, yandan geniş açılı, kick bokstaki "middle kick" tekmesine benzer bir saldırı yapmaktadır. Bu saldırı şekli az riskli kalça bölgesine uygulanmakta ve saldırı genelde amatörce yapılmaktadır; bu yüzden kadına ciddi seviyede fiziksel zarar vermez. Ancak bu saldırı çoğu zaman kadının yere düşmesine ve kendisini daha zor savunabileceği bir pozisyona girmesine sebep olabilir. Bu saldırı şekli ilk saldırılar içerisinde %4.23, tüm saldırılar içerisinde ise %1.99 oranında yaşanmaktadır.

Şekil 7

"Saldırı 9" isimli saldırı şekli Şekil 8'de gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; ayağını kendi karın bölgesine çekerek düz bir hattan çıkacak şekilde ayağının altı ile kadının karın-göğüs bölgesine doğru tekme vuruşu yapar. Bu saldırılarda tekniği uygulayan kişinin genelde amatörce uyguladığı görülmektedir. Yine de bacadaki güçlü kaslar kullanıldığından ve hareketin mekaniğinden dolayı güçlü bir vuruş gerçekleşir. Bu saldırılar sonrası kadın ciddi fiziksel zarar alabilir veya savrulurken sert şekilde yere düşebilir. Tablo 3 incelendiğinde bu saldırıların ilk saldırılar içerisinde %2.82 oranında, tüm saldırı içerisinde ise %3.99 oranında yaşandığı görülmektedir.

Şekil 8

"Saldırı 10" isimli saldırı şekli Şekil 9'da gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; genelde kadının göğsünün üst kısmına, avuç içleri açık şekilde iki eli ile ani ve güçlü bir şekilde itiş yapar. Bu saldırı sonrasında kadın sert şekilde yere düşebilmektedir. Çok yıkıcı bir saldırı gibi gözükmesine de kadının kafasını çarpması, boyun üstüne ani düşüş ile ciddi travmalara sebep olabilmesi gibi durumlar yaşanabilmesi ihtimalinden dolayı kadınlar için tehlikeli bir saldırı şeklidir. Tablo 3'te bu saldırının ilk saldırılar içerisinde yaşanma oranına baktığımızda %2.82, tüm saldırılardaki oranının ise %2.85 olduğu görülmektedir.

Şekil 9

"Saldırı 11" isimli saldırı şekli Şekil 10'da gösterilmiştir. Bu saldırıyı saldırgan; ayaktaki kadını tekme ile yere düşürmek amacıyla yapmaktadır. Saldırgan bu saldırıda kadının ayak bileğine kendi ayağının üst kısmı ile yandan dairesel vuruş yapar. Birçok dövüş sporunda kullanılan süpürme ve çelme tekniğine benzer bu saldırı sonrasında kadının ayakları yerden kesilerek ani şekilde yere düşebilmektedir. Bu saldırı ilk saldırı içerisinde %2.82 oranında, tüm saldırılar içerisinde %2.56 oranında yaşanmıştır.

Şekil 10

"Saldırı 12" isimli saldırı şekli Şekil 11'de gösterilmiştir. Bu saldırıda; kadının boğazından tek eli ile tutan saldırgan, kadının boğazını sıkarak kadını yere düşürmektedir. Bu saldırı şeklinin genelde kadının yere düşmesiyle bırakıldığı ve yerde farklı saldırı şekillerinin uygulandığı görülmektedir. İlk saldırılarda bu saldırı şekli %2.82 oranında, tüm saldırılarda ise %1.42 oranında kullanılmaktadır.

Şekil 11

"Saldırı 13" isimli saldırı şekli Şekil 12'de gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; ellerini yumruk şekline getirerek kadının suratına çıkan düz yumruk saldırısı yapmaktadır. Birçok dövüş sporunda "direkt yumruk" veya "düz yumruk" olarak adlandırılan tekniklere benzer bu saldırı; kadının burnunda kırıklara, yüzde ciddi eziklik ve morluklara sebebiyet verebilecek bir saldırı şeklidir. Bu saldırı, yapıldığı bölge ve saldırı şeklinden dolayı kadına ciddi fiziksel zarar vermek amacıyla yapılmaktadır. Bu saldırının ilk saldırılar içerisinde %2.82, tüm saldırı içerisinde ise %1.41 oranında yaşandığı Tablo 3'te görülmektedir.

Şekil 12

"Saldırı 14" isimli saldırı şekli Şekil 13'te gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; yakın mesafeden kadının burun ve yüzüne, kafasının ön bölgesi ile ani ve sert bir şekilde vuruş yapar. Spor olarak kabul edilen dövüş sporlarının tamamında bu ve benzeri saldırıları uygulamak yasaktır. Çünkü bu saldırı şekli; kişinin burnunun kırılmasına, bayılmasına veya beyinde hasar oluşmasına sebep olabilecek ciddi seviyede yıkıcı ve kontrolsüz saldırılardır. Kafa ile yapılan bu saldırı şekli ilk saldırı anında %2.82 oranında yaşanmakta, tüm saldırılara baktığımızda ise %0.57 oranında yaşanmaktadır.

Şekil 13

"Saldırı 16" isimli saldırı şekli Şekil 14'te gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; kadına tokat veya yumruk ile vuracakmış gibi yaparak sahte ve aldatıcı saldırı yapmaktadır. Bu saldırıyı genelde kadını korkutmak maksadıyla veya sahte saldırı yaptıktan sonra kadının beklemediği asıl saldırıyı yapmak için kullanmaktadır. Aslında bu saldırıda fiziksel temas bulunmamaktadır fakat; bu saldırı ağır psikolojik şiddet içerdiği, hemen sonrasında fiziksel şiddet başladığı ve fiziksel şiddetin içerisinde kullanıldığı için, farklı bir saldırı şekli olarak kabul edilmiştir. Bu sahte saldırı anında kadın kendini savunmaya başlamalıdır, çünkü temas olmasa da bu saldırı bize fiziksel şiddetin başladığını ve devamının geleceğini göstermektedir. Şekil 14'te gösterilen bu saldırı şekli ilk saldırılar içerisinde %1.41, tüm saldırılarda ise %2.56 oranında yaşanmaktadır.

Şekil 14

"Saldırı 17" isimli saldırı şekli Şekil 15'te gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; kadının boğazını tek veya her iki eli ile sıkarak boğmaya başlar. İleri geri eziyet vermek için sallayarak kadının canını yakar; fakat amaç bu saldırılarda kadını yere düşürmek değildir. Vücuttaki hassas bölgelerden biri olan boğazın bu şekilde sıkılması, bayılma ve travmalara sebep olabilecektir. Tablo 3'e baktığımızda Şekil 15'te gösterilen bu saldırı şekli ilk saldırılarda %1.41 oranında yaşanmışken, tüm saldırılarda %2.56 oranında yaşanmıştır.

Şekil 15

"Saldırı 18" isimli saldırı şekli Şekil 16'da gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; tek eli açık avuç içi ile yüz bölgesine direk şekilde dairesel hareket yapmadan vuruş yapar. Bu saldırıda eller yumruk şeklinde değil, açık ve avuç içiyle vuruş yapılması sebebiyle saldırının amatörce bir saldırı olduğu görülmektedir. Ancak yine de vurduğu bölge yüz ve kafa bölgesi olduğu için kadına yıkıcı fiziksel hasar verebilir. Tablo 3'e baktığımızda ilk saldırılarda bu saldırı şekli %1.41 oranında kullanılırken, tüm saldırılarda %0.85 oranında kullanılmıştır.

Şekil 16

"Saldırı 19" isimli saldırı şekli Şekil 17'de gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; eli açık ve kalça hizasından başlayarak dairesel bir şekilde çıkar ve avuç içi ile çene bölgesine vuruş yapar. Boks ve kick boks gibi sporlardaki "aparkat" tekniğine çok benzemekle birlikte bu saldırı, kolların alttan daha geniş açılı olması ve ellerin tokat şeklinde olmasından dolayı bu teknikten farklılaşır. Bu farklılıklardan yola çıkarak saldırganın bu saldırıyı amatörce yaptığı söylenebilir; ancak amatörce olsa da bu saldırı kadına ciddi fiziksel zarar verebilir. Tablo 3'e baktığımızda bu saldırının ilk saldırılarda %1.41, tüm saldırılarda %0.85 oranında yaşandığı görülmektedir.

Şekil 17

"Saldırı 20" isimli saldırı şekli Şekil 18'de gösterilmiştir. Bu saldırıda; kadının boynunu tek kolu ile tamamen kavrayan saldırgan, boynu sıkarak kalçanın yanından kadını yere düşürür. Güreşte "kafa kol" tekniğine benzer bu saldırı şeklinde, erkek sadece tek kolunu kullanır ve kadının kolundan tutmaz. Bu saldırı şeklinde kadını yere düşürmeyi amaçlar. Bu saldırı ile yere düşürülen kadın, yerdeyken gelecek saldırılara karşı savunması daha zor durumlara düşebilmektedir. Tablo 3'e baktığımızda bu saldırı şeklinin ilk saldırılar içerisinde yaşanma oranının %1.41, tüm saldırılar içerisinde yaşanma oranının ise %0.57 olduğu görülmektedir.

Şekil 18

"Saldırı 21" isimli saldırı şekli Şekil 19'da gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; daha öncesinde sarılma, itme veya yumruk gibi saldırılarla yere düşürülen kadının kafasına, ayağını yandan geniş açı ile dairesel şekilde savurarak, ayağının üst kısmı ile tekme saldırısı yapar. Bu saldırı şekli kafa bölgesine yapıldığı için kadınlarda bayılma, yüzde kırık ve ezilmeler gibi ciddi fiziksel hasarlar verebilir. Tablo 3'e bakıldığında bu saldırı şeklinin ilk saldırı anında hiç kullanılmadığı görülmektedir. Genellikle sonraki saldırılarda tercih edilen bu saldırı şekli tüm saldırılar içerisinde %4.56 oranında yaşanmaktadır.

Şekil 19

"Saldırı 22" isimli saldırı şekli Şekil 20'de gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; elleri açık şekilde avuç içi ile, kadının kafasının üst kısmına, elini yukarıdan dairesel savurarak tokat şeklinde vuruş yapmaktadır. Kafanın üst bölgesine vuruş yapmak beyinde hasara sebep olabileceği için neredeyse tüm dövüş sporlarında bu saldırı şekli yasaktır. Yapılan bu saldırının Tablo 3'e baktığımızda ilk saldırılarda hiç yaşanmadığını, tüm saldırılar içerisinde ise %1.71 oranında kullanıldığını görmekteyiz.

Şekil 20

"Saldırı 23" isimli saldırı şekli Şekil 21'de gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; elleri açık şekilde avuç içi ile, kadının kafasının üst kısmına, elini yukarıdan dairesel savurarak yumruk ile vuruş yapmaktadır. Bu saldırı şekli, saldırıldığı bölge ve saldırış şekli olarak "Saldırı 22" ile çok benzerlik göstermektedir. Tek fark, bu saldırı şeklinde erkeğin ellerinin yumruk şeklinde kapalı olması ve saldırıyı yumruk vuruşu ile gerçekleştirmesidir. Bu saldırıda, saldıran kişinin elinin yumruk şeklinde olmasından dolayı daha fazla fiziksel zarar verebilecektir. Bu saldırı şekli ilk saldırılar içerisinde hiç yaşanmamış; ancak tüm saldırılar içerisinde %1.71 oranında yaşanmıştır.

Şekil 21

"Saldırı 24" isimli saldırı Şekil 22'de gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; dizini dik bir şekilde ileri doğru çıkararak, kadının karın ve mide bölgesine doğru diz ile vuruş yapar. Dizinin uç bölgesinin sert olması ve bacak kaslarının anatomik olarak güçlü olması sebebiyle bu saldırı şekli kadına ciddi seviyede fiziksel hasar verebilir. Tablo 3 incelendiğinde bu saldırının ilk saldırılarda yaşanmadığı görülürken, tüm saldırılarda kullanılma oranı ise %1.42'dir.

Şekil 22

"Saldırı 25" isimli saldırı şekli Şekil 23'te gösterilmiştir. Bu saldırıda saldırgan; iki koluyla kadının göğüs hizasından sırtında ellerini birleştirerek kadını istediği yere götürmeye çalışır. Burada erkeğin amacı kadına fiziksel zarar vermekten ziyade kadını istediği yere götürmektir. Bu sarılma ve taşıma girişimi sonrasında istediğini gerçekleştiremeyen erkek sonrasında farklı saldırılar yapabilir. Bu saldırı şekli ilk saldırılarda yaşanmamakla beraber tüm saldırılar içerisinde %0.57 oranı ile en az yaşanan saldırı şeklidir.

Şekil 23

Araştırma Sorusu 7: Kadınlara uygulanan fiziksel saldırılarda, ortalama kaç saldırı olur?

Araştırma Sorusu 8: Kadınlara uygulanan fiziksel saldırılar, ortalama kaç saniye sürer?

Saldırı sayısı hesaplanırken saldırının başlangıcından bitişine kadar yapılan her bir saldırı tek tek sayılarak bulunmuştur. Örneğin saçtan çekerek atılan yumruk saldırısında saçtan çekme ayrı bir saldırı, yumruk atma ayrı bir saldırı olacak şekilde hesaplanmıştır. Tablo 4 incelendiğinde analiz edilen 71 adet farklı fiziksel şiddet olayında toplam 351 saldırı gerçekleştiği ve kadına yapılan fiziksel saldırılarda ortalama 4.94 adet saldırı yapıldığı görülmüştür.

Saldırı süresini hesaplarırken kadına fiziksel şiddetin başlangıcı; kadına fiziksel şiddet maksatlı ilk temasın olduğu an kabul edilmiştir. Bitiş olarak ise kadına yapılan fiziksel şiddetin sonlandığı an kabul edilmiştir. Tablo 4'e baktığımızda, kadına uygulanan fiziksel şiddetin ortalama 18.21 saniye sürdüğü görülmüştür.

Tablo 4

Kadınlara uygulanan fiziksel saldırıların ortalama süreleri ve sayıları

	Frekans	Toplam	Ortalama
Saldırı Süresi	71	1293 saniye	18.21 saniye
Saldırı Sayısı	71	351	4.94

Araştırma Sorusu 9: Fiziksel şiddete uğrayan kadınlar, ne oranda yere düşer?

Tablo 5 oluşturulurken, kadının fiziksel saldırıdan dolayı yere düşürülmesi veya kendini koruma maksatlı kendisini yere atması durumlarının tamamı hesaplama dahil edilmiştir. 71 adet farklı fiziksel şiddet olayında fiziksel şiddete uğrayan kadın %54.93 oranında yere düşerken, %45.07 oranında kadın yere düşmemiştir.

Tablo 5

Fiziksel şiddete uğrayan kadınların yere düşme durumu

	Frekans	Yüzdeleri
Kadın Yere Düştü	39	% 54.93
Kadın Yere Düşmedi	32	% 45.07
Toplam	71	%100

Araştırma Sorusu 10: Fiziksel şiddete uğrayan kadınların, şiddet anında verdiği tepkiler ve oranları nelerdir?

Tablo 6'da görüldüğü üzere fiziksel şiddet anında kadının verdiği en sık tepki %47.89 ile "Fiziksel hiç bir karşılık vermemesi" olmuştur. "Eliyle durdurmaya çalışması" %29.58 oranında yaşanırken, "Yumruk, tekme ile karşılık vermesinin" %15.49 oranında olduğu görülmüştür. En az yaşanan tepki ise %7.04 oranında "Koşarak kaçmaya çalışması" olmuştur.

Tablo 6

Fiziksel şiddete uğrayan kadınların şiddet anında verdiği tepkiler

	Frekans	Yüzde
Fiziksel hiçbir tepki vermedi	34	%47.89
Eliyle durdurmaya çalıştı	21	%29.58
Yumruk tekme ile karşılık verdi	11	%15.49
Koşarak kaçmaya çalıştı	5	%7.04
Toplam	71	%100

Araştırma Sorusu 11: Kadınlara uygulanan fiziksel şiddetin, sonlanış şekilleri ve oranları nelerdir?

Tablo 7 incelendiğinde fiziksel şiddetin son buluş şeklinde çevredekilerin saldıran erkeğe tepki göstererek kadını kurtarması %46.48 oranı ile en yüksek yaşanan durum olmuştur. Erkeğin kendi isteği ile şiddeti bırakması durumu ise %39.44 oranında yaşanmıştır. Kadının bayılması ve bu yüzden erkeğin fiziksel şiddeti bırakması durumu ise %14.08 oranında yaşanmıştır.

Tablo 7

Kadınlara uygulanan fiziksel şiddetin sonlanış şekilleri

	Frekans	Yüzde
Çevredekiler Kurtardı	33	%46.48
Erkek Kendisi Bıraktı	28	%39.44
Kadın Bayıldığı için Bıraktı	10	%14.08
Toplam	71	%100

Araştırma Sorusu 12: Kadınların fiziksel şiddete uğradığı ortamlar ve oranları nelerdir?

Tablo 8 incelendiğinde kadınlar %54.93 oranı ile en çok gündüz etrafta insanlar varken fiziksel şiddete maruz kalmaktadırlar. Gece kalabalık ortamda fiziksel şiddete uğrama oranı ise %19.72'dir. Kadınlar %12.68 oranı ile gündüz ıssız ortamda ve gece ıssız ortamda en az fiziksel

şiddete uğramaktadırlar. Kadınlar fiziksel şiddete %67.61 gibi yüksek bir oranla gündüz, %32.4 oranında ise gece maruz kalmaktadırlar. Etrafta insanlar varken kadınların fiziksel şiddete maruz kalma oranı %74.65 gibi yüksek bir oranla yaşanırken, etrafta kimse yokken ise %25.36 oranında yaşanmaktadır.

Tablo 8

Kadınların fiziksel şiddete uğradığı ortamlar

	Frekans	Yüzde
Gündüz-Kalabalık Ortamda	39	%54.93
Gece-Kalabalık Ortamda	14	%19.72
Gündüz-Issız Ortamda	9	%12.68
Gece-Issız Ortamda	9	%12.68
Toplam	71	%100

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Türkiye'de kadına yapılan fiziksel şiddeti, içerik analizi yöntemi ile derinlemesine inceleyen bir çalışmanın bulunmaması, bu çalışmanın temel motivasyonunu oluşturmuştur. Bu çalışmada, Youtube uygulamasında Türkiye'de yaşanan, kriterlerimizi sağlayan kadına fiziksel şiddetin olduğu toplam 71 adet video olduğu görülmüştür. Bu videolarda yaşananları analiz ederek araştırma sorularına cevapların arandığı bu çalışmada elde edilen sonuçlar aşağıda listelenmiştir.

- Kadınlara uygulanan ilk ve tüm fiziksel saldırılarda sırasıyla; kafa, saç ve el-kol bölgeleri kadının en çok saldırıya uğrayan 3 bölgesi olmuştur. İlk saldırılarda %80.22, tüm saldırılarda ise %79.48 oranında en çok saldırının bu üç bölgeye yapıldığı görülmüştür.
- Kadınlara uygulanan ilk ve tüm fiziksel saldırılarda; itme-çekme, tokat-yumruk ve tekme-diz en çok uygulanan 3 saldırı tipi olmuştur. İlk saldırılarda %90.14, tüm saldırılarda ise %85.18 oranında bu üç saldırı tipinin kullanıldığı görülmüştür.
- Kadınlara uygulanan ilk ve tüm fiziksel saldırılarda; Şekil 1, Şekil 2 ve Şekil 3'te gösterilen; Saldırı 1, Saldırı 2 ve Saldırı 3 en çok uygulanan 3 saldırı şekli olmuştur. İlk saldırılarda %40.85, tüm saldırılarda ise %33.9 oranında bu üç saldırının kullanıldığı görülmüştür.
- Kadınlara uygulanan fiziksel saldırılar, ortalama 18.21 saniye sürerken, bu sürede ortalama 4.94 adet saldırı yapıldığı görülmüştür.
- Kadınlar fiziksel saldırılara karşı başlıca; "Fiziksel hiçbir karşılık vermemek", "Eliyle durdurmaya çalışmak" ve "Yumruk, tekme ile karşılık vermek" şeklinde tepkiler vermiştir. Kadınların başlıca bu 3 tepkiyi %92.96 oranında verdiği görülmüştür.

- Kadınlara uygulanan fiziksel saldırılar başlıca; "çevredeki insanların kurtarması" ve "erkeğin kendi isteğiyle bırakması" şeklinde sonlanmıştır. Fiziksel saldırıların %85.92 oranı ile bu iki şekilde sonlandığı görülmüştür.
- Kadınların fiziksel şiddete %67.61 oranında gündüz, %74.65 oranında ise etrafta insanlar varken maruz kalırken, kadınların %54.93'ü fiziksel saldırılarda yere düştüğü görülmektedir.

Çalışma bulguları ışığında aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Çalışmamız sonuçlarından görüldüğü üzere kadınlar; çok farklı şekillerde ve tiplerde fiziksel şiddete maruz kalabilmektedir. Bu yüzden kadınlara; fiziksel öz savunmalarını öğrenebilmeleri amacıyla, çeşitli dövüş sporlarına veya bu maksatla verilen eğitimlere katılmaları önerilmektedir.
- Kadınların büyük kısmı fiziksel şiddete uğradığında, fiziksel olarak karşılık vermemişlerdir. Kadınların bu konudaki özgüvenlerini artırıcı eğitimler verilebilir ve bu durumun sebep-sonuçlarının araştırıldığı yeni çalışmalar yapılabilir.
- Kadınlara fiziksel öz savunma maksatlı eğitim veren dövüş sporu antrenörleri; verdikleri eğitimin içeriklerini çıkan sonuçlara göre revize edebilir. Daha sık yaşanan durumların savunmalarını kadınlara daha uzun süre çalıştırabilir, eğitimlerinin içerisinde olmayan savunma şekillerini müfredatlarına ekleyebilirler.
- Çalışmanın evreni ve örneklemini genişletilerek, farklı araştırma metotları ile daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir.
- Kadınlara fiziksel şiddet anında başlıca yapılan 25 saldırının tamamının savunma şeklini içinde barındıran, kadınlara özel karma eğitim sistemleri ve müfredatları geliştirilebilir.

Kaynakça

Altınay, A. ve Arat, Y. (2008). *Türkiye’de kadına yönelik şiddet* (2. Baskı). İstanbul: Punto Baskı Çözümleri.

Altıparmak, İ. B. (2019). Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetin Boyutları: Ankara Örneği. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 55-76.

Altun, M. (2006). *Denizli ili kırsalında bir sağlık ocağı bölgesinde 15-49 yaş evli kadınların fiziksel şiddet görme durumları ve kadınların şiddete ilişkin tutumları* (Master's thesis, Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).

Baltacı, A. (2017). Nitel veri analizinde Miles-Huberman modeli. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 1-14.

Başar, F. ve Demirci, N. (2015). Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve şiddet. *Kadın Sağlığı Hemşireliği Dergisi*, 2(1), 41-52.

- Bilgin Şahin, B. ve Erbay Dünder, P. (2017). Kadına yönelik şiddet ve yaşam kalitesi. *Anatolian Journal of Psychiatry/Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 18(3), 203-210.
- Bükeçik, E. ve Özkan, B. (2018). Kadına Yönelik Şiddet: Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin Kadın Sağlığına Etkisi. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 3 (2), 33-37.
- Creswell, J. W. (2013). Steps in conducting a scholarly mixed methods study. Discipline-Based Education Research Group. University of Nebraska - Lincoln.
- Heise, L., Ellsberg, M. ve Gottemoeller, M. (1999). Ending Violence Against Women. Issues in World Health. *Baltimore: John's Hopkins University School of Public Health*. L(11), 1-44.
- Hollander, J. A. (2016). Teaching About Gendered Violence Without Disempowering Women. In: Haltinner, K., Pilgeram, R. (eds) *Teaching Gender and Sex in Contemporary America*. Springer, Cham. (85-92).
- Huberman, A. M. ve Miles, M. B. (1994). Data management and analysis methods. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research*. Sage Publications, Inc, (pp. 428-444).
- Koç, H. ve Yüksel, O. (2003). Kadınlarda Fiziksel Ve Fizyolojik Performansın Değerlendirilmesi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 9, 239-250.
- Köşgeroğlu, N., Ünsal, A., Türe, A., Çulha, İ. ve Öz, Z. (2016). Eskişehir'de Yaşayan Bir Grup Kadının Aile İçi Şiddete Maruziyet Durumları ile Sosyo-Demografik Özellikleri Arasındaki İlişki. *Journal of Social Sciences Eskişehir Osmangazi University/Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1).
- Krantz, G. ve Garcia-Moreno, C. (2005). Violence against women. *Journal of Epidemiology & Community Health*, 59(10), 818-821.
- Kumcağız, H., Aydın, İ. A., Talay, T., Gürkan, S. ve Kinsiz, D. N. (2018). Samsun Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi 'Ne Başvuran Şiddet Mağduru Kadınların Başvuru Durumları ve Gereksinimleri. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 401-414.
- Michau, L., Horn, J., Bank, A., Dutt, M. ve Zimmerman, C. (2015). Prevention of violence against women and girls: lessons from practice. *The Lancet*, 385(9978), 1672-1684.
- Oakley A. (1972). *Sex gender and society*. San Francisco: Harper and Row.
- Şahin, E. M., Yetim, D. ve Öyekçin, D. G. (2012). Edirne'de kadına yönelik eş şiddeti yaygınlığı ve kadınların şiddete karşı tutumları. *Cumhuriyet Tıp Dergisi*, 34(1), 23-32.
- Tel, H., Kocataş, S., Güler, N., Tel Aydın, H. ve Akgül Gündoğdu, N. (2019). Evli Kadınların Aile İçi Şiddete Maruz Kalma Durumu ve Etkileyen Faktörler. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, Ekim 2019 Özel Sayısı, 256-264.
- Uyar, M. ve Cihan, B. B. *Dövüş Sporları Yapan Kadın Sporcuların, Benlik Saygısı ve Toplumsal Cinsiyet Algı Düzeylerinin İncelenmesi*. Sporda Güncel Araştırmalar, Gece Kitaplığı, Ankara, ss 55-74.
- Vatandaş, C. (2007). Toplumsal Cinsiyet ve Cinsiyet Rollerinin Algılanışı. *Sosyoloji Konferansları*, (35), 29-56.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, B. (2015). *İletişim Araştırmalarında Yöntemler*. NKM Yayın Grubu. Konya, Literatürk Academia Yayınevi.
- Yüksel Kaptanoğlu, İ., Çavlin, A. ve Akadlı Ergöçmen, B. (2015). *Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması*. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Hacettepe Üniversitesi. Ankara: Elma Teknik Basım Matbaacılık.
- Zakar, R., Zakar, M. Z., Mikolajczyk, R. ve Kraemer, A. (2013). Spousal violence against women and its association with women's mental health in Pakistan. *Health care for women international*, 34(9), 795-813.
- Walker, P. L. (2001). A bioarchaeological perspective on the history of violence. *Annual review of Anthropology*, 573-596.

Wall, L. (2014). Gender equality and violence against women. What's the connection? *Australian Centre for the Study of Sexual Assault Research Summary*, Melbourne.

Wimmer, R. D. ve Dominick, J. R. (2013). *Mass media research*. Wadsworth Cengage learning.

World Health Organization, (2018). *WHO: Addressing violence against women: Key achievements and priorities*. World Health Organization.

World Health Organization, (2004). *Preventing violence: a guide to implementing the recommendations of the World Report on Violence and Health*. World Health Organization Geneva.